

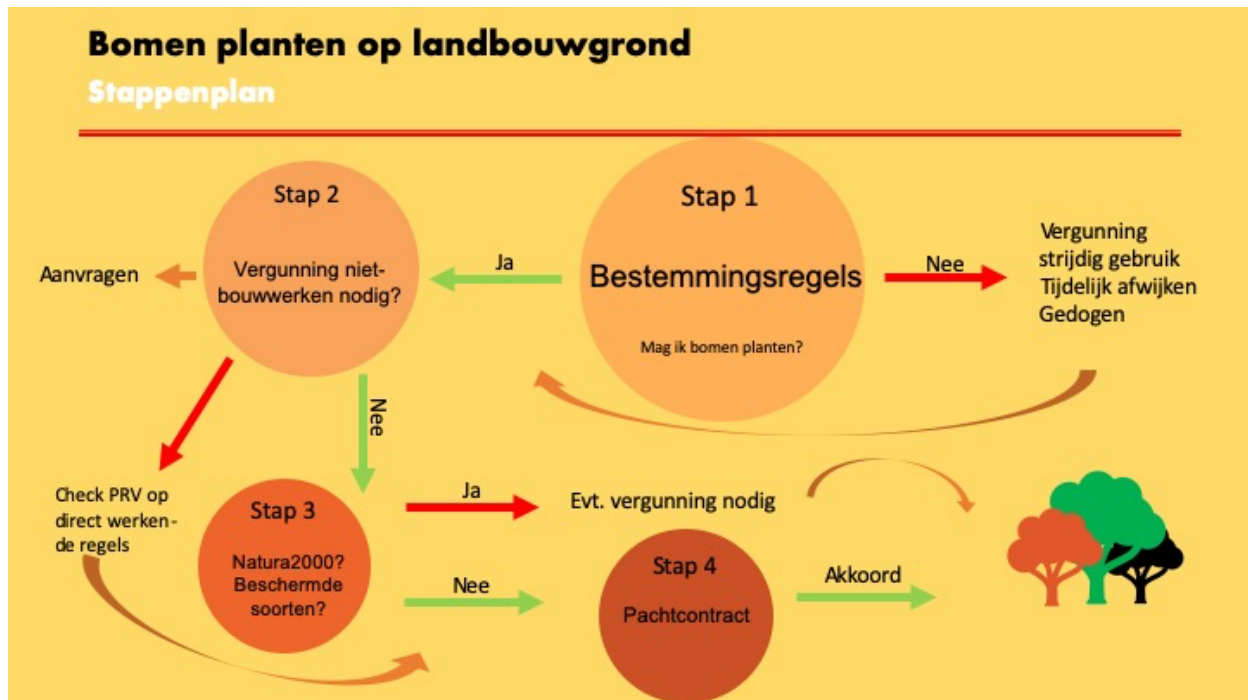
STAPPENPLAN EN CHECKLIST WET- EN REGELGEVING VOOR AGROFORESTRY

In de Proeftuin voor Agroforestry gaan vier ondernemers aan de slag met ontwerp en aanleg van een voedselbos of agroforestry systeem (bomen, struiken in de landbouw/fruitteelt). Ondersteund door de Milieufederatie Noord-Holland, het Louis Bolk Instituut, landschap/voedselarchitect Jelle Fekkes en Clusius College. Een project met financiële steun van het Europese Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

Dana van Bentum, 15 januari 2020

Een belangrijke stap in de uitvoering van een agroforestry plan is het aanvragen van vergunningen voor het planten van bomen in landbouwgebied. Het traject voor de aanvraag van vergunningen stelt boeren voor een aantal uitdagingen. Voor het project Proeftuin Agroforestry maakte Dana van Bentum met hulp van juridisch adviseur Lex de Savornin Lohman onderstaande stappenplan en checklist.

Het stappenplan (Figuur 1) geeft een overzicht van de volgorde waarin de boer te maken krijgt met verschillende regels en bijbehorende acties voor elke stap:

FIGUUR 1 STAPPENPLAN VAN WETTEN EN REGELS WAAR JE MEE TE MAKEN KRIJGT WANNEER JE BOMEN PLANT OP LANDBOUWGROND. DE RODE EN ORANJE PIJLEN STAAN VOOR ACTIES DIE JE MOET ONDERNEMEN BIJ ELKE STAP, WANNEER DE REGELS HET AANPLANTEN VAN BOMEN NIET DIRECT TOESTAAN. WANNEER ALLE STAPPEN DOORLOPEN ZIJN (GROENE PIJLEN), ZOU JE BOMEN AAN KUNNEN PLANTEN.

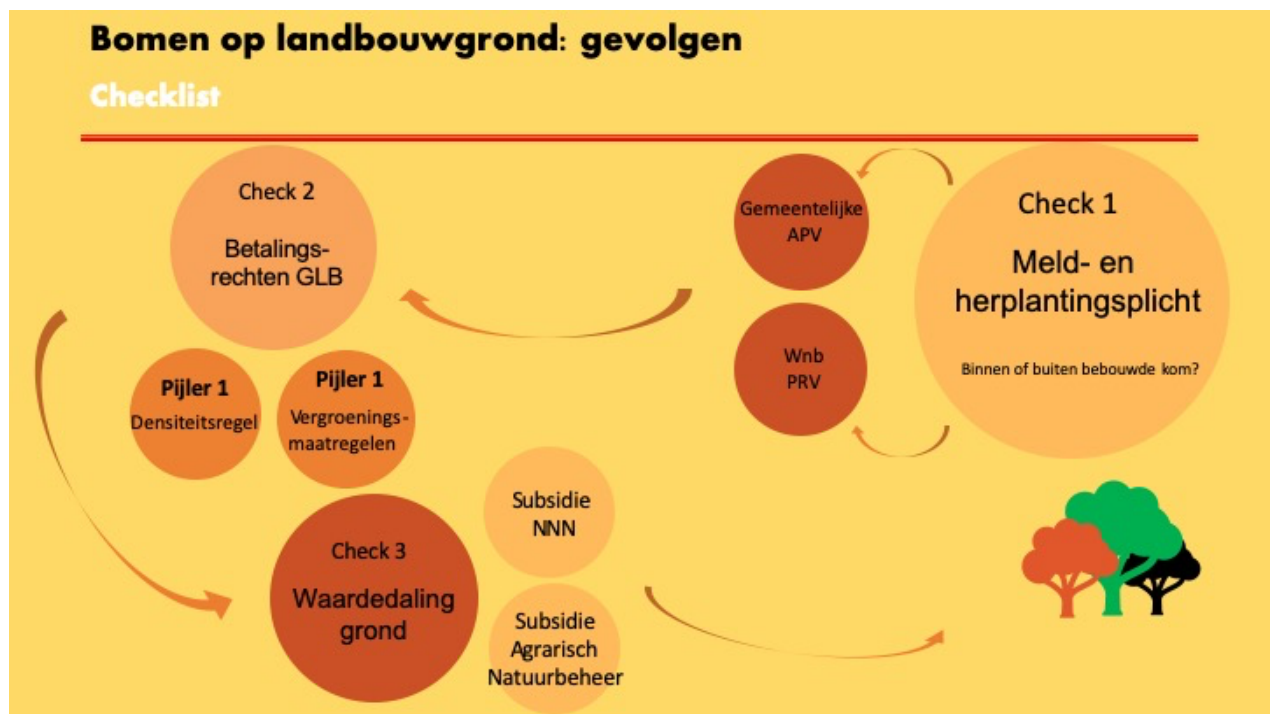
Stap 1: Check welke bestemming jouw perceel heeft in het [bestemmingsplan](#): staat er in de beschrijving van de bestemming dat het planten van bomen niet toegestaan is? Zo ja, dan betekent dat nog niet dat er niets kan. Schakel een (juridisch) adviseur in en/of ga in gesprek met de gemeente wat je het beste kunt doen. Soms is het een kwestie van de juiste termen gebruiken (een boomgaard mag soms wel waar een voedselbos niet mag). Blijft er dan toch nog een probleem met het bestemmingsplan bestaan, dan kan er een “omgevingsvergunning voor strijdig gebruik” of tijdelijk gebruik worden aangevraagd, of de gemeente toont zich bereid om te gedogen.

Stap 2: Mag je volgens de regels v/h bestemmingsplan ter plekke bomen planten? Dan kan het toch volgens de *algemene* regels van het bestemmingsplan nodig zijn dat je een “omgevingsvergunning voor niet-bouwwerken” (vroeger: aanlegvergunning) moet aanvragen. Wil je bomen planten op een oever? Check of je een vergunning nodig hebt van het waterschap.

Stap 3: Ligt jouw landbouwgrond in Natura2000 gebied? De gebieden vind je [hier](#). Neem dan contact op met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Ook mag de aanplant geen nesten of vaste verblijfplaatsen van vogels of andere wettelijk beschermde soorten verstoren. Ook daar kan de OD-NHN je alles over vertellen.

Stap 4: Pacht je de grond? Kijk naar het pachtcontract of vraag de verpachter of het is toegestaan om bomen te planten op zijn grond.

De checklist (Figuur 2) geeft een overzicht van de wetten en regels die gelden na het aanplanten van bomen.

FIGUUR 2 CHECKLIST VAN WETTEN EN REGELS WAAR JE MEE TE MAKEN KRIJGT WANNEER JE BOMEN HEBT AANGEPLANT OP LANDBOUWGROND. BIJ ELKE CHECK KUN JE NAGAAN OF DEZE VOOR JOU RELEVANT IS, EN MET WELKE WETTEN EN REGELS JE TE MAKEN KRIJGT DIE IMPACT KUNNEN HEBBEN OP JOUW BEDRIJFSVOERING.

Check 1: Voor het aanplanten en kappen van bomen gelden de meld- en herplantingsplicht. De regels hiervoor staan in de gemeentelijke APV en/of de Provinciale Ruimtelijke Verordening volgens de Wet Natuurbescherming. Deze herplantingsplicht geldt niet altijd voor fruit- en notenbomen.

Check 2: Ontvang je na het planten van bomen nog betalingsrechten vanuit het GLB? Dat hangt er van af hoeveel bomen je per hectare plant (densiteitsregel) en of je vergroeningsmaatregelen toepast. Als je de densiteitsregel overschrijdt zijn er mogelijk veranderingen in de betalingsrechten

Check 3: Is er een waardedaling van de grond door de aanplant van bomen? Dat hangt af van de bestemming van je grond. Als de functie verandert van landbouw naar natuur daalt de waarde van je grond. Probeer er voor te zorgen dat de functie agrarisch blijft. In sommige gevallen is het mogelijk gecompenseerd te worden voor de waardedaling: Dan kan je op twee manieren gecompenseerd worden: via een subsidie voor NNN, of via agrarisch natuurbeheer.